პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 43-ე წელი
№ 291 (13983) | შაბათი, 16 დეკემბერი, 1967 წ. | ფასი 2 კაპ.

ხუთწლედი—ვადამდე!

ᲡᲣᲠᲐᲗᲖᲔ: თბილისის ლენინის სახელობის ელმავალსაშენებლო ქარხნის მოწინავე მუშების — კომუნისტთა ერთი ჯგუფი (მარცხნიდან) — სოციალისტური შრომის გმირი, ბრიგადირი ვ. ᲙᲐᲞᲘᲜᲐᲫᲕᲘᲚᲘ, ამწყობი ზეინკალი ი. ᲒᲔᲚᲐᲫᲕᲘᲚᲘ, ელექტროზეინკალთა ბრიგადირი გ. ᲛᲝᲘᲡᲔᲔᲕᲘ, ზეინკალთა ბრიგადირი ლ. ᲓᲔᲛᲔᲒᲠᲐᲫᲕᲘᲚᲘ, შეინსტრუმენტე ზეინკალი გ. ᲮᲔᲪᲣᲠᲘᲐᲜᲘ, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, ბრიგადირი გ. ᲩᲐᲓᲣᲜᲔᲚᲘ, ელექტროზეინკალი მ. ᲓᲘᲝᲛᲙᲘᲜᲘ და ელექტრომონტიორი ვ. ᲛᲐᲚᲐᲙᲝᲕᲘ.

ფოტო ვლ. გინზბურგისა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ევროპის მტკიცე მეუღლეობისათვის

ПРАВДА

15 დეკემბრის მოწინავე

ᲩᲕᲔᲜᲘ პლანეტის ცხოვრება მწვავე ბრძოლით არის აღსავსე. საერთაშორისო ვითარება სერიოზულ საფრთხეს გვიქადის. მაგრამ სულ უფრო მტკიცედ მოქმედებენ ჩვენს დროში თანამედროვე განვითარების განმსაზღვრელი ფაქტორები. ეს არის იმ ძალების კიდევ უფრო ზრდა, რომლებიც იბრძვიან იმპერიალისტური რეაქციისა და აგრესიის წინააღმდეგ, მშვიდობის შენარჩუნებისა და განმტკიცებისათვის, ხალხთა თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის.

ხალხები სულ უფრო მეტ წინააღმდეგობას უწევენ ამერიკის აგრესიას გმირი ვიეტნამის მიმართ, იმპერიალისტთა ბრიკებს ახლო აღმოსავლეთში. ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა ევროპის მშვიდობისა და უშიშროების უზრუნველყოფა. ეს მარტოოდენ ისტორიის მკაცრი გაკვეთილებით როდია ნაკარნახევი. ახლა ევროპის მშვიდობას კვლავ მოელის საფრთხე, რასაც ქმნის რევანშისტული და მილიტარისტული კურსი გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მმართველი წრეებისა, რომლებიც ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიულ ძალებთან შეთანხმებით მოქმედებენ.

თავის მოკავშირეებთან ერთად სსრ კავშირი კვლავ მტკიცედ იბრძოლებს ევროპის მშვიდობისათვის, ყოველივე იმის წინააღმდეგ, რაც საფრთხეს უქმნის ევროპის ხალხთა უშიშროებას, აღინიშნა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოსა და რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს საზეიმო სხდომაზე, რომელიც დიდი ოქტომბრის 50 წლისთავს მიეძღვნა. ეს უაღრესად მკაფიოდ გასსაზღვრავს საბჭოთა კავშირის ბრძოლას და თანმიმდევრულ პოზიციას ერთერთ ძირეულ საკითხში, რომლისაც საარსებოდ დაინტერესებულია მთელი კაცობრობა.

ევროპის მშვიდობისა და უშიშროების მთავარი საწინდარია სოციალისტური თანამეგობრობის ქვეყნებს ძმური კავშირი და ურყევი ძალირება. ამას წინათ გაიმართა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევის მეგობრული ვიზიტი პრაღაში. ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიისა და ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის მთავრობის ხელმძღვანელებთან საუბრების დროს განხილული იყო საბჭოთა კავშირ-ჩეხოსლოვაკიის თანამშრომლობის შემდგომი განვითარების საკითხები, აგრეთვე საერთაშორისო პოლიტიკისა და მსოფლიო კომუნისტური მოძრაობის ზოგიერთი საკითხი.

დამთავრდა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის დელეგაციის ოფიციალური ვიზიტი საბჭოთა კავშირში. დელეგაციას მეთაურობდა გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე ვალტერ ულბრიხტი. მოლაპარაკების შედეგად კიდევ უფრო ვითარდება ძმური ურთიერთობა სსრ კავშირსა და გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკას შორის, მჭიდრო ურთიერთობა საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიასა და გერმანიის ერთიან სოციალისტურ პარტიას შორის. ორივე ქვეყნის პარტიათა და მთავრობათა დელეგაციებმა აღნიშნეს, რომ სავსებით ერთნაირი შეხედულებანი არიან თანამედროვე საერთაშორისო მდგომარეობის შეფასებასა და საარსებო საერთაშორისო პრობლემების გადაჭრის გზების განსაზღვრაში.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და საბჭოთა მთავრობის მოწვეული გუშინ მოსკოვში ოფიციალური მეგობრული ვიზიტით ჩამოვიდა რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის დელეგაცია რუმინეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივნის, რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარის ნიკოლაე ჩაუშესკუს მეთაურობით.

მოძმე პარტიებისა და ქვეყნების ხელმძღვანელთა ვიზიტები და მოლაპარაკება დიდი მნიშვნელობის მოვლენებია. ისინი მოწმობენ სოციალისტურ სახელმწიფოთა მეგობრობის შემდგომ განმტკიცებასა და ყოველმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავებას. ეს შეესაბამება ყველა ხალხის ინტერესებს, მშვიდობისა და უშიშროების ინტერესებს ევროპის კონტინენტზე.

საბჭოთა კავშირი და სხვა სოციალისტური სახელმწიფოები აქტიურად ცდილობენ მიაღწიონ კოლექტიური უშიშროების უზრუნველყოფას, მთელი ევროპის თანამშრომლობის მოწესრიგებას. მათ წამოაყენეს ევროპის მშვიდობის უზრუნველყოფისა და დაძაბულობის შენელების კონსტრუქციული პროგრამა. ამ პროგრამას შეიცავს ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე ქვეყნების ბუკარესტის დეკლარაცია და კომუნისტური და მუშათა პარტიების კარლოვი ვარის კონფერენციის განცხადება. ამ დოკუმენტებში კარგი საფუძველი ჩაეყარა ხალხთა ღონისძიებების გაერთიანებას ვითარების გაჯანსაღებისა და მშვიდობის განმტკიცებისათვის ამ კონტინენტზე.

მაგრამ ევროპის მშვიდობის მტრები განაგრძობენ თავიანთ ხრიკებს. საშიშ გეგმებს ადგენენ ნატოს სამხედრო ბლოკი და პოლიტიკოსები, რომლებიც ბრიუსელში შეკრებილან ამ აგრესიული ბლოკის მორიგ თავყრილობაზე. დაძაბულობის გამწვავებას იწვევს იმპერიალიზმის ხრიკები საბერძნეთში, სადაც პოლიტიკური კრიზისია და რომელსაც ღრღნის რეაქციული სამხედრო ხროვის ტერორისტული რეჟიმი.

მშვიდობიან მომავალს განსაკუთრებულ საფრთხეს უქმნის მილიტარისტული და ნეონაცისტური ძალების მკვეთრი აქტივიზაცია გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში. ამიტომ განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საბჭოთა მთავრობის ამასწინანდელი განცხადება გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ახლანდელი პოლიტიკური განვითარების ამ მეტად საშიშ მხარეების გამო.

ყველაზე რეაქციული და შოვინისტური ძალების თარეში გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში პირდაპირი პროდუქტია ბონის მრავალი წლის ოფიციალური პოლიტიკისა, რომელსაც საფუძვლად უდევს რევანშიზმი და მილიტარიზმი. ნეონაცისტური ნაციონალ-დემოკრატიული პარტია — ჰიტლერული პარტიის პირდაპირი მემკვიდრე — გამოვიდა დასავლეთ გერმანიის პოლიტიკურ ცხოვრებაში. ეს ფენომენი ერთ-ერთ ადგილზე ბონის ახლანდელი მთავრობის დროს, რომელმაც დღემდე ვერ დაალწია თავი წინამორბედთა ავანტიურისტულ დებულებებს.

საბჭოთა მთავრობის განცხადება ქმედითი ზომებისა ევროპის უშიშროების განმტკიცებაში. იგი კვლავ მოწმობს საბჭოთა კავშირის ერთგულებას იმ იდეალებისადმი, რომლებიც გამარჯვების რწმენას უნერგავდნენ ხალხებს მათს წმიდათა წმიდა ბრძოლაში გერმანიის ფაშიზმის წინააღმდეგ, ცხადყოფს გულწრფელ ზრუნვას მშვიდობის შენარჩუნებისათვის ევროპასა და მთელ მსოფლიოში. იგი აძლიერებს ხალხთა სიფხიზლეს, მათს გადაწყვეტილებას დროზე აღკვეთონ რევანშისტული და ნეონაცისტური საფრთხის შემდგომი ზრდა დასავლეთ გერმანიაში, თავიდან ააცილონ ევროპას ახალი მძიმე განსაცდელი.

საბჭოთა ადამიანები ერთსულოვნად იწონებენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის მტკიცე და თანმიმდევრულ კურსს — ევროპის მშვიდობის უზრუნველყოფის, დასავლეთ გერმანიის მილიტარიზმისა და ნეონაციზმის აღკვეთის კურსს. როგორც საერთაშორისო გამომპარეანი მოწმობენ, სსრ კავშირის ამ აქტიურ სამშვიდობო საქმიანობას მხურვალედ უჭერენ მხარს სოციალისტური თანამეგობრობის ქვეყნების ხალხები, მთელი ევროპის ხალხთა ჯანსაღი ძალები.

საბჭოთა ქვეყანას, ჩვენს მეგობრებსა და მოკავშირეებს საკმაო საშუალებანი აქვთ, რომ საგრეოების შემთხვევაში აღკვეთონ იმპერიალისტური და რევანშისტული ავანტიურები ევროპაში.

კოლექტიური უშიშროებისა და სრულიად ევროპის თანამშრომლობის საფუძველზე კონტინენტის მშვიდობიანი მომავლის უზრუნველყოფის ინტერესები მოითხოვს მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოთა ახალ, კიდევ უფრო ქმედითს ღონისძიებებს, ევროპის ხალხთა მთელი ძალების გაერთიანებას იმპერიალიზმის აგრესიული პოლიტიკის წინააღმდეგ გადამწყვეტი ბრძოლისათვის, მშვიდობის შენარჩუნებისა და განმტკიცებისათვის.

საკლესიო ცნობა

მატარებელი რაკეტების დასახული გაშვების წარმატებით დამთავრებასთან დაკავშირებით სიდიადის დიალექტიკა, რომ წყნარი ოკეანის აკვატორიის, რაიონი 40 საზღვაო მილის რადიუსით, ცენტრის კოორდინატები ჩრდილოეთის განედის 32 გრადუსი და 15 მინუტი და აღმოსავლეთის გრძედის 173 გრადუსი და 42 მინუტი, რომელიც გამოცხადდა 1967 წლის 27 ნოემბერს, 1967 წლის 13 დეკემბრიდან თავისუფალია ზღვაოსნობისა და თვითმფრინავების ფრენისათვის.

მატარებელი რაკეტების დასახული გაშვების წარმატებით დამთავრებასთან დაკავშირებით, საიდუმლო დიალექტიკა იქმნა განცხადოს, რომ წყნარი ოკეანის აკვატორიის, რაიონი 40 საზღვაო მილის რადიუსით, ცენტრის კოორდინატები ჩრდილოეთის განედის 18 გრადუსი და 25 მინუტი და დასავლეთის გრძედის 178 გრადუსი და 30 მინუტი, რომელიც 1967 წლის 27 ნოემბერს დახურულად გამოცხადდა, 1967 წლის 15 დეკემბრიდან თავისუფალია ზღვაოსნობისა და თვითმფრინავების ფრენისათვის.

მეგობრული ვიზიტით

მოსკოვში ჩამოვიდა რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის დელეგაცია

მოსკოვი, 14 დეკემბერი. (საკდესი). სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და საბჭოთა მთავრობის მოწვევით დღეს მოსკოვში ოფიციალური მეგობრული ვიზიტით ჩამოვიდა რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის დელეგაცია. დელეგაციას მეთაურობს რუმინეთის კომუნისტური პარტიის — ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე ნიკოლაე ჩაუშესკუ.

რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკისა და სსრ კავშირის სახელმწიფო ალმებით მორთულ კიევის ვოგზალში რუმინელ სტუმრებს დახვდნენ ამხანაგები ლ. ი. ბრეჟნევი, ა. ნ. კოსიგინი, მ. ა. სუსლოვი, ა. ნ. შელეპინი.

მოლაპარაკება კრემლში

14 დეკემბერს კრემლში დაიწყო საბჭოთა ხელმძღვანელებისა და რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის დელეგაციის მოლაპარაკება.

საბჭოთა კავშირის მხრივ მოლაპარაკებაში მონაწილეობენ: სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე **ნ. ვ. პოდგორნი,** სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე **ა. ნ. კოსიგინი,** სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი **მ. ა. სუსლოვი,** სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, საკავშირო პროფსაბჭოს თავმჯდომარე **ა. ნ. შელეპინი** და სხვები.

რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის მხრივ მოლაპარაკებაში მონაწილეობენ: რუმინეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე **ნიკოლაე ჩაუშესკუ,** რუმინეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის აღმასრულებელი კომიტეტისა და მოძმიერი პრეზიდიუმის წევრი, რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე **იონ გეორგე მაურერი,** რუმინეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის აღმასრულებელი კომიტეტისა და მოძმიერი პრეზიდიუმის წევრი, რუმინეთის პროფკავშირთა საყოველთაო გაერთიანების ცენტრალური საბჭოს თავმჯდომარე **გეორგე აპოსტოლი,** რუმინეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის აღმასრულებელი კომიტეტისა და მოძმიერი პრეზიდიუმის წევრი, რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, მეცნიერული აკადემიის ეროვნული საბჭოს თავმჯდომარე **ალექსანდრუ ბირლადიანუ,** რუმინეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის აღმასრულებელი კომიტეტისა და მოძმიერი პრეზიდიუმის წევრი და ცენტრალური კომიტეტის მდივანი **კო

თქვენს მარჯვენას უმაღლიან...

ამისაკ მძიმე ავადმყოფობა გამოოცდია. მან იცის, თუ რა დიდი იმედია ასეთ მომენტში ადამიანისათვის ექიმი. როგორ შეიძლება იმედის თელვინ არ შეეყურებდეთ იმას, ვის ხელშიც არის ჩვენი ბედი, ჩვენი სიცოცხლე... და რაოდენ უზომოა ჩვენი კმაყოფილება, როცა ამ იმედს არ გაგვიმტყუნებენ ჩვენი მკურნალები, გულისხმიერად გეპყრობიან, ძალასა და ენერგიას არ იშურებენ ჩვენთვის. ხდება პირიქითაც: ზოგი ექიმი ზერელედ, უყურადღებოდ ეკიდება თავის მოვალეობას. არას დაგიდეთ ამის. რომ საქმე ეხება ადამიანის ჯანმრთელობას და თვით სიცოცხლეს.

მაგრამ ამჯერად გვინდა მეთხველებს მოვუთხრთთ მხოლოდ საეკეთესოებზე, ისეთ ექიმებზე, რომლებმაც იციან თავიანთი პროფესიის ფასი და პატიოსნად, ეთიკისინდისიერად ემსახურებიან ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვის საქმეს.

რედაქცია სისტემატურად იღებს წერილებს, რომელთა ავტორები თავიანთი მკურნალი ექიმებისადმი მადლობასა და ქმაყოფილებას გამოთქვამენ გულისხმიერებისათვის.

ექიმისადმი მადლიერებისა და სიყვარულის გრძნობით არის გამბმარი სოფელ შატილში მცხოვრები **მ. გოგოლეურის** მიერ რედაქციაში გამგზავნილი წერილი. ეი რას იწერება ის:

„ამას წინათ სოფელ შატილში ყურეს ფრიალო კლდიდან ჩემი და. დაგორდა და მძიმე მდგომარეობაში იმყოფებოდა. მას სიცოცხლეს საფრთხე ელოდა. როგორც იქნა, დაშავებული სოფელ ხახმატამდე გადმოვიყვანეთ საკაცით. აქ უკვე საავტომობილო გზა იწყებოდა. დაიკოჯინირდით დუშეთის სასწრაფო დახმარების პუნქტს. მიტხეთავად დიდი თოფლისა. ავტომანქანამ შეძლო მოსულიყო ბარისახოში. აქედან მგზავრობა უფრო ძნელი გახდა. ძანქანა ყინულზე ცურავდა, როცა მანქანის სვლა შეუძლებელი გახდა, ახალგაზრდა ქირურგმა **ეკბალ ანაშვილმა** მძიმოლის ოთხრა გაჩერებულიყო და მთელი ხეთი კილომეტრი ღრმა თოვლში ფეხით იარა.

ეკ. ინაშვილმა ავადმყოფს პირველი დახმარება აღმოუჩინა. შემდეგ თვითონ დაგვეხმარა მანქანამდე მის ჩამოყვანაში და გთხოვებისას მივალწიეთ დუშეთს. აქ ქირურგმა ყველაფერი გააკეთა და მალე ჩემი და გამოჯანმრთელდა. სხვისი სიცოცხლისათვის ასეთი თავდადებისა და გულისხმიერებისათვის უღრმესი მადლობა ექიმს“.

„ავადმყოფობამ თბილისის № 1 ტუბსაავადმყოფოში მოაგვედრა ჩემი ძმა ბ. მაჭუტაძე, — ნათქვამია გორის რაიონის სოფელ დიცის მცხოვრებ **ს. მაისურაძის** წერილში, — უიმედო ავადმყოფი იყო იგი. მაგრამ საავადმყოფოს მთელი კოლექტივის განსაკუთრებულმა გულისხმიერმა დამოკიდებულებამ ავადმყოფი გაამხნევა, ცოტა მომჯობინდა, შემდეგ პროფესორმა **აბაშიძემ** და ექიმმა **გამკაძემ** ფილტვის ოპერაცია გაუკეთეს. ახლა ჩემი ძმა გამოჯანმრთელების მტკიცე გზაზე დგას. საავადმყოფოში ბევრი მნახველი ვნახე, ისინი იყვნენ სხვადასხვა ეროვნების, ასაკის, თანამდებობის ადამიანები. პატიეცემული პროფესორი ერთნაირი ყურადღებით ეპყრობოდა ყველას, ტაბელი საუბრით, დამშვიდებელი ახსნა-განმარტებით ამხნევებდა მათ. პირადად ჩემი მდგომარეობა უიმედო იყო. აუცილებელი აღმოჩნდა თირკმლის ამოკვეთა. პროფესორის მარჯვენამ ეს ბრწყინვალედ შესრულა. მას შემდეგ ათი წელი გავიდა. თავს კარგად ვგრძნობ. მადლობა ღმერთს, პროფესორო. დიდხანს იცოცხლეთ ხალხის ჯანმრთელობის საკეთილდღეოდ“.

„ხანგრძლივმა ავადმყოფობამ რესპუბლიკურ ცენტრალურ კლინიკურ საავადმყოფოში მომახვედრა. — ნათქვამია გორელი **ო. ჯაბიეთის** წერილში, — საავადმყოფოში დიდხანს დავყავი. ჩემთვის მუდამ დაუვიწყარი იქნება ის გულისხმიერება და სითბო, რომლითაც პროფესორი **ა. გზირიშვილი** ეპყრობოდა ავადმყოფებს. ჩემი საავადმყოფოში ყოფნის დროს მრავალმა ავადმყოფმა გაიარა პროფესორის ხელში. ცხადია, ისინი იყვნენ სხვადასხვა ეროვნებისა ლანი ერთსა და იმავეს იმეორებდნენ: დაუვიწყარი იქნება ის გულისხმიერება და სითბო, რომლითაც საავადმყოფოს მთელი კოლექტივი ეპყრობა ავადმყოფებს.

დაილოცოს თქვენი მარჯვენა, ძვირფასო ექიმებო! თქვენგან ჯანმრთელობადაბრუნებული ადამიანების რიცხვი იმდენად დიდია, რომ თქვენი მადლი არასოდეს არ დაიკარგება“.

„ხანგრძლივმა ავადმყოფობამ რესპუბლიკურ ცენტრალურ კლინიკურ საავადმყოფოში მომახვედრა. — ნათქვამია გორელი **ო. ჯაბიეთის** წერილში, — საავადმყოფოში დიდხანს დავყავი. ჩემთვის მუდამ დაუვიწყარი იქნება ის გულისხმიერება და სითბო, რომლითაც პროფესორი **ა. გზირიშვილი** ეპყრობოდა ავადმყოფებს. ჩემი საავადმყოფოში ყოფნის დროს მრავალმა ავადმყოფმა გაიარა პროფესორის ხელში. ცხადია, ისინი იყვნენ სხვადასხვა ეროვნებისა მრთელი დავიბრუნდი ოჯახსა და წარმოებას.

ძვირფასო ექიმებო! დიდი მადლობა ჩემი ბადარჩენისათვის. ბედიდან თქვენს მადლიან მარჯვენას“.

„სამოც წელს გადაცილებული კაცი ვარ და ავად არასოდეს არ ყოფილვარ. გული მერჩოდა და მუხლი მეკრიდა. შრომაში ახალგაზრდებსაც არ ჩამოვუვარდებოდი. მაგრამ უცებ თავბრუს ხვევა ვიგრძენი. მუხლებში ძალა გამომელია, ფეხზე დადგომა მიჭირდა. ავადმყოფობას ერთხანს არ შეეეპუე, თავს ძალა დავატანე. მაგრამ ამაოდ. გამოჯანმრთელების ყოველგვარი იმედი დაკარგე. მარჩიეს თბილისში წავსულიყავი და მენახა პროფესორი **ა. მინდაძე.** რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოს ნეიროული სნეულების განყოფილებაში ვნახე ეს კეთილშობილი ადამიანი. დაკვირვებით გამსინჯა, მერე ეოლაცას უბრძანა პალატაში დავეწყვინე. ყოველ-დღე შემოდიოდა. მაკვირდებოდა, მკურნალობაც დამმინშნა. მალე ჯანმე მოვედი, ფეხზე დავდექი. თავისუფლად გავიარე. არასოდეს არ დამავიწყდება ეს ღვთისნიერი ექიმი, მუდამ მადგია ვიქნები მისი კეთილყოფნისა“. ამ წერილს გვწერს წნორიდან **შ. თამაზა-შვილი.**

ჩვენს წინ არის თბილისელი ცხოვრებოვის წერილი. ის გვწერს:

„სამეურნეოდ **სანატორიუმ** „სურამში“ წავედი. ბევრი ბანდეგი ადამიანი ცუდად გვრძნობდი. სანატორიუმის ექიმმა ეერფერი გაიწყეს და სასწრაფოდ ბაზრის რაიონსა ერთ საავადმყოფოში გადმიყვანეს. თერაპიული განყოფილების ექიმებმა **დ. ეერხუაშვილმა, კ. მჭედლიშვილმა, რ. აბრამიანმა,** ექთანებმა **ე. ტყემალაძემ** და **თ. ლაცაბიძემ** დიდი მზრუნველობა გამოიჩინეს ჩემდამი. 20 დღე არ მოსცილებიან ჩემს სასთუმალს. ისინი ოჯახის წევრივით მიეღიდნენ, ცოდნა და ენერგია არ დაეშურებიათ ჩემი ჯანმრთელობის შენარჩუნებისათვის. მე მათგან დიდად დავალებული ვარ და მუდამ **მათ** შრომისა და მარჯვენის მლოცველი ვიქნები“.

„გურჯაანის რაიონის სოფელ კაჭრეთიდან ლუშეთში სასწრაფო დეპეშა მივიღეთ, — გვწერს **ა. კახიძე,** — რომლითაც შეეიტყე, რომ ჩემი მოხუცი მამა მწვავე მუცლის ტკივილით საავადმყოფოში გადაუყვანიათ. ამ ამბავმა მწარედ დამაღონა. ვიფიქრე, მშობელ მამას ცოცხალს ვეღარ ჩავეხვევიდი. ეს ამან მაფიქრებინა. რომ მას სახლში ჩემს მეტი გულშემატკივარი და მეპატრონე არავინ ჰყავს.

კაჭრეთის საავადმყოფოში შეეედი. თვალში მომხვდა სისუფთავე, ეგრძნობდა სიწყნარე. ხოლო მედპერსონალის მხიარული სახეები და მათი მომსალმებისადმი თავაზიანი მოპყრობა აშკარად მეტყველებდა. იმაზე, რომ იქ ყოველ ავადმყოფს დიდი პატრნები ჰყავს. ჩემი მოხუცი მამის სიცოცხლის შენარჩუნებისათვის ცოდნა და ენერგია არ დაუზოგავთ ექიმებმა **ა. გოგილაშვილს** და მთელი ქირურგიული განყოფილების მუშაკებს. დიდი მადლობა ყველას“.

„რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის საავადმყოფოში მძიმე ავადმყოფი **ციხანა ლომიძე-მაცუკატოვა** დაიწვინეს, გაწერეს **ნიკო ლომიძე,** — იგი ძალზე ფერმკრთალი იყო. როცა ყოველგვარი ანალიზები აიღეს, მათთვის უკვე ნათელი იყო, რომ ორგანიზმში ადგილი ჰქონდა სისხლის დაკარგვის ფარულ ფორმას. სისხლის **გადასხმა** დაუნიშნეს, მარჯვა სახალგაზრდა ქირურგმა **გ. გონჯილაშვილმა,** რომელმაც მაღალი ქირურგიული ოსტატობით გაკეთა ოპერაცია. ავადმყოფის კუჭის გასაგალთან აღმოაჩინეს დიდ წყლული. ახლა ოთხი შვილის დედა ციხანა თავს კარგად გრძნობს, სამშობლოს ოთხ შვილს უზრდის და ყოველდღე ლოცავს კეთილ ექიმების მარჯვენას“.

რედაქციის ფოსტაში ექიმებისადმი მადლობის კიდევ მრავალი წერილია. **კ. ჯანელიძის, გ. ცქიფურიშვილის, ხ. ხორნაულის, რ. ბაბაკიშვილის, მ. ფინოგენოვის, ც. შელაფის, რ. ღურწკაიას, ა. გასპარიანის, ო. მენაბდის, შ. კალანდაძის, ა. ბაგრამოვის, ც. ბოგოძის, ნ. კაკოშვილის, შ. გურეშიძის, ნ. ჯოჯუას, რ. გაფრინდაშვილის, ვ. დათუაშვილის, ნ. მაკაცარიას, ზ. პაპიაშვილის, ა. ყიყიშვილის, გ. ჭადუგიშვილის, ნ. კიკნაძის, შ. ჯინჭარაძის, ი. ტუღუშის, მ. აგრესიტის** წერილებში სიყვარულის, მადლიერების გრძნობით არიან მოხსენებულნი თელავის რაიონული საავადმყოფოს ქირურგი **ა. ბეიტრიშვილი,** თბილისის ორთოპედიისა და ტრავმატოლოგიის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის ექიმები **კ. გურგენიძე** და **ც. მალრაძე,** დუშეთის რაიონიანი საავადმყოფოს ქირურგი **კ. წიკლაური,** მარნეულის რაიონიანი საავადმყოფოს ექიმი **ტ. სანებლიძე,** თბილისის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოს პროფესორი **ა. გზირიშვილი** და **ნ. ფირცხალაიშვილი,** აფხაზეთის რესპუბლიკური საავადმყოფოს თერაპიული განყოფილების კოლექტივი, თბილისის მესამე საავადმყოფოს ექიმი **უ. წიკლაური,** თბილისის რკინიგზის საავადმყოფოს ექიმები **ე. ბეგბეჰკორი** და **ე. მაისურაძე,** სამტრედიის რკინიგზის საავადმყოფოს კოლექტივი, თბილისის მეორე სამშობიარო სახლის თანამშრომელი **ბ. ბიბილეიშვილი,** ფოთის ყელ-ყურის ექიმი **ტყეულში,** თბილისის პირველ საავადმყოფოსთან არსებული ჩიყვის განყოფილების ექიმი **თ. ხუროძე,** სარჩხრის რაიონის სასწრაფო დახმარების კოლექტივი, თბილისის თვალის რესპუბლიკური საავადმყოფოს ექიმი **ე. გოგვაძე,** თბილისის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოს მეორე თერაპიული განყოფილების ექიმი **პ. ცხვედაძე,** თბილისის ორთოპედიისა და ტრავმატოლოგიის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის პროფესორი **ვ. კიკნაძე** და ექიმი **ბ. იაშვილი.** მათი რჩევით ავადმყოფი გადაიყვანეს ზემოხსენებული ინსტიტუტის ქირურგიულ განყოფილებაში. ავადმყოფის გამოკვლევა თავიდან დაიწყო. მედიცინის ყველა მიღწევები გამოიყენეს, მაგრამ ავადმყოფს სასიკეთო არაფერი ემჩნეოდა. ბოლოს ყველა მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ავადმყოფისათვის გაეკეთებინათ ოპერაცია.

გამორტებელი დადიოდა მეუღლე რუსთავსა და თბილისში. უდედოდ მიტოვებულ ბავშვებს ნუგეშსა და სითბოს არ აკლებდა. მაგრამ დედის სითბო და ალერსი სულ სხვაა. დედა ხომ შეედარებელი მზეა, რომელიც სითბოს არ აკლებს შვილებს და გზას უნათებს მომავლისაკენ.

სიკვდილთან **ორთაბრძოლაში** გაიმარჯვა ახალგაზრდა ქირურგმა **გ. გონჯილაშვილმა,** რომელმაც მაღალი ქირურგიული ოსტატობით გაკეთა ოპერაცია. ავადმყოფის კუჭის გასაგალთან აღმოაჩინეს დიდ წყლული. ახლა ოთხი შვილის დედა ციხანა თავს კარგად გრძნობს, სამშობლოს ოთხ შვილს უზრდის და ყოველდღე ლოცავს კეთილ ექიმების მარჯვენას“.

რედაქციის ფოსტაში ექიმებისადმი მადლობის კიდევ მრავალი წერილია. **ჯ. ჯანელიძის, გ. ცქიფურიშვილის, ხ. ხორნაულის, რ. ბაბაკიშვილის, მ. ფინოგენოვის, ც. შელაფის, რ. ღურწკაიას, ა. გასპარიანის, ო. მენაბდის, შ. კალანდაძის, ა. ბაგრამოვის, ც. ბოგოძის, ნ. კაკოშვილის, შ. გურეშიძის, ნ. ჯოჯუას, რ. გაფრინდაშვილის, ვ. დათუაშვილის, ნ. მაკაცარიას, ზ. პაპიაშვილის, ა. ყიყიშვილის, გ. ჭადუგიშვილის, ნ. კიკნაძის, შ. ჯინჭარაძის, ი. ტუღუშის, მ. აგრესიტის** წერილებში სიყვარულის, მადლიერების გრძნობით არიან მოხსენებულნი თელავის რაიონული საავადმყოფოს ქირურგი **ა. ბეიტრიშვილი,** თბილისის ორთოპედიისა და ტრავმატოლოგიის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის ექიმები **კ. გურგენიძე** და **ც. მალრაძე,** დუშეთის რაიონიანი საავადმყოფოს ქირურგი **კ. წიკლაური,** მარნეულის რაიონიანი საავადმყოფოს ექიმი **ტ. სანებლიძე,** თბილისის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოს პროფესორი **ა. გზირიშვილი** და **ნ. ფირცხალაიშვილი,** აფხაზეთის რესპუბლიკური საავადმყოფოს თერაპიული განყოფილების კოლექტივი, თბილისის მესამე საავადმყოფოს ექიმი **უ. წიკლაური,** თბილისის რკინიგზის საავადმყოფოს ექიმები **ე. ბეგბეჰკორი** და **ე. მაისურაძე,** სამტრედიის რკინიგზის საავადმყოფოს კოლექტივი, თბილისის მეორე სამშობიარო სახლის თანამშრომელი **ბ. ბიბილეიშვილი,** ფოთის ყელ-ყურის ექიმი **ტყეულში,** თბილისის პირველ საავადმყოფოსთან არსებულ ჩიყვის განყოფილების ექიმი **თ. ხუროძე,** სარჩხრის რაიონის სასწრაფო დახმარების კოლექტივი, თბილისის თვალის რესპუბლიკური საავადმყოფოს ექიმი **ე. გოგვაძე,** თბილისის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოს მეორე თერაპიული განყოფილების ექიმი **პ. ცხვედაძე,** თბილისის ორთოპედიისა და ტრავმატოლოგიის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის პროფესორი **ი. აკობია,** თბილისის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფოს ქირურგიული განყოფილების უფროსი, პროფესორი **მ. კოპახიძე,** ბენდიტრის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის მთავარი ექიმი **რ. ლაბაძე,** თბილისის ბავშვთა პირველი საავადმყოფოს ქირურგი **უ. რუსაძე,** თბილისის ექსპერიმენტული და კლინიკური თერაპიის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის განყოფილების გამგე **გ. ნაცვლიშვილი,** ექიმი **ნ. სმოლინა** და მრავალი სხვა.

ხალხის სიყვარულსა და მადლიერებაზე უფრო დიდი ჯილდო და შეფასება რა უნდა იყოს ექიმისათვის, რომელიც ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვისათვის იღვწის და შრომობს.

ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ვ. ი. სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის დარსების ორმოცდაათი წლისთავთან დაკავშირებით და საბჭოთა მუსიკალური ხელოვნების განვითარებაში დამსახურებისათვის მიენიჭოთ საპატიო წოდება:

საქართველოს სსრ
სახალხო არტისტის:

1. **ფალიაშვილს** ლეონ პეტრეს-ძეს — პროფესორის მოვალეობის შემსრულებელს.
2. **შიუკაშვილს** ვანდა ნიკოლოზის ასულს — პროფესორის მოვალეობის შემსრულებელს.

საქართველოს სსრ
ხელოვნების
დამსახურებული მოღვაწის:

1. **ახობაძეს** ვლადიმერ ბესარიონის-ძეს — დოცენტს.
2. **ბოკუჩავას** ნიკოლოზ ვარლამის-ძეს — პროფესორის მოვალეობის შემსრულებელს.
3. **გაჩეჩილაძეს** გივი შალვას-ძეს — დოცენტის მოვალეობის შემსრულებელს.
4. **ეკსანიშვილს** ელეონორა გრიგოლის ასულს — დოცენტს.
5. **ჯაჩნაძეს** მარგარიტა აქსელის ასულს — დოცენტს.
6. **ვახტანგოვს** რობერტ ტიგრანის-ძეს — უფროს მასწავლებელს.
7. **ლორთქიფანიძეს** გიორგი ირაკლის-ძეს — კონსერვატორიის პროორექტორს.
8. **ტორაძეს** გულბათ გრიგოლის-ძეს — უფროს მასწავლებელს.
9. **ქართველიშვილს** გულნარა პეტრეს ასულს — დოცენტის მოვალეობის შემსრულებელს.
10. **ყანჩელს** მიხეილ ალექსანდრეს-ძეს — დოცენტს.
11. **ძიძიგურს** ელენე სტეფანეს ასულს — პროფესორის მოვალეობის შემსრულებელს.

საქართველოს სსრ
დამსახურებული
არტისტის:

1. **დიმიტრიადი-ხარაძეს** ნანა ოდისეის ასულს — უფროს მასწავლებელს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვპაპაძე

თბილისი, 1967 წლის 15 დეკემბერი.

ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის სამინისტროს „სამტრესტის“ ღვინის ქარხნების საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

რესპუბლიკის მეღვინეობის განვითარებაში დიდი დამსახურებისათვის დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით:

1. **თბილისის პირველი ღვინის ქარხანა** — დაარსების 70 წლისთავთან დაკავშირებით.
2. **წინანდლის ღვინის ქარხანა** — დაარსების 80 წლისთავთან დაკავშირებით.
3. **მუკუზნის ღვინის ქარხანა № 1** — დაარსების 80 წლისთავთან დაკავშირებით.
4. **ნაფარეულის ღვინის ქარხანა** — დაარსების 75 წლისთავთან დაკავშირებით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვპაპაძე

ქ. თბილისი, 1967 წ. 14 დეკემბერი.

ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

ღვინის წარმოების დარგში ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით:

1. **ბენდიაშვილი** ვლადიმერ ტარიელის-ძე — „სამტრესტის“ თბილისეს № 1 ღვინის ქარხნის დირექტორის მოადგილე.
2. **ბერიძე** ვალიოზ ალექსანდრეს-ძე — „სამტრესტის“ თბილისის № 1 ღვინის ქარხნის საამქროს უფროსი.
3. **ბლუაშვილი** ზურაბ პლატონის-ძე — „სამტრესტის“ ნათარეულის ღვინის ქარხნის მთავარი მეღვინე.
4. **გიორგობაძანი** შოთა ვლადიმერის-ძე — „სამტრესტის“ წინანდლის ღვინის ქარხნის მთავარი ინჟინერის მოადგილე.
5. **გულისაშვილი** ელიზბარ მიხეილის-ძე — „სამტრესტის“ წინანდლის ღვინის ქარხნის მთავარი მეღვინე.
6. **გურგენიშვილი** გივი იოსების-ძე — „სამტრესტის“ ნათარეულის ღვინის ქარხნის მთავარი მექანიკოსი.
7. **დათუნაშვილი** გიორგი გიორგის-ძე — „სამტრესტის“ მუკუზნის № 1 ღვინის ქარხნის მეშა.
8. **თუშმალიშვილი** ზურაბ გრიგოლის-ძე — „სამტრესტის“ ნათარეულის ღვინის ქარხნის ინჟინერი.
9. **კანდელაკი** გორი დავითის-ძე — „სამტრესტის“ თბილისის № 1 ღვინის ქარხნის მთავარი მეღვინე.
10. **მაისურაძე** შალვა ალექსის-ძე — „სამტრესტის“ მუკუზნის № 1 ღვინის ქარხნის მეღვინე.
11. **მგალობლიშვილი** კონსტანტინე ივანეს-ძე — „სამტრესტის“ თბილისის № 1 ღვინის ქარხნის ოლქექიმი ექიმი.
12. **მეგუთნიშვილი** მალეიკა გიორგის ასული — „სამტრესტის“ წინანდლის ღვინის ქარხნის მეშა.
13. **მეგუთნიშვილი** ვაჟბოლ რევაზის-ძე — „სამტრესტის“ წინანდლის ღვინის ქარხნის საამქროს უფროსი.
14. **ნიკოლაიშვილი** გივი ვასილის-ძე — „სამტრესტის“ თბილისის № 1 ღვინის ქარხნის საამქროს უფროსი.
15. **პაპუნაშვილი** შოთა იოსების-ძე — „სამტრესტის“ ნინარეულის ღვინის ქარხნის დირექტორი.
16. **ეფენტი** ნიკოლოზ მელქისედეკის-ძე — „სამტრესტის“ თბილისის № 1 ღვინის ქარხნის დირექტორი.
17. **სხირტლაძე** ზურაბ ისტატის-ძე — „სამტრესტის“ მუკუზნის № 1 ღვინის ქარხნის საამქროს უფროსი.
18. **უთიაშვილი** არჩილ ბესარიონის-ძე — „სამტრესტის“ წინანდლის ღვინის ქარხნის დირექტორი.
19. **ყარამანიშვილი** ბაბილინა გრიგოლის ასული — „სამტრესტის“ თბილისის № 1 ღვინის ქარხნის ლაბორატორიის გამგე.
20. **შავგულიძე** ვალერიან ილიას-ძე — „სამტრესტის“ მუკუზნის № 1 ღვინის ქარხნის დირექტორი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვპაპაძე

ქ. თბილისი, 1967 წ. 14 დეკემბერი.

ᲛᲘᲡᲘᲜ ᲘᲨᲠᲐᲛᲝᲓᲜᲔᲚ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐ ᲐᲮᲚᲝᲛᲝᲬᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

მართალი ქალი

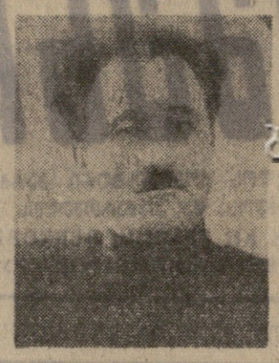

1918 წელი. გაზაფხული საქართველოს მთა-ბარს ზუმუსტანიფრად მოსავდა, მზე არაჩვეულებრივად უცინოდა ედედამიწას. აქა-იქ იმედიანი სიმღერაც გაისმოდა, მაგრამ კაკ-გუთნის სახელურს ხელჩაჭიდებული გლეხისათვის ჯერაც არ გათენებულიყო. ხალხი საკუთარი გამოდილებითთანდათან რწმუნდებოდა ბოლშევიკების სიმართლეში. საქართველოში მენშევიკების საწინააღმდეგო აჯანყების კოცონები ინთებოდა.

ოზურგეთის მაზრის სოფელი ასკანაც გამწვავებული პოლიტიკური ბრძოლის ასპარეზი იყო. აქ ძლიერი ბოლშევიკური ორგანიზაცია ედგა უკინოდა ვედგამიწას. ბაბვის წყლის ხაპრის მაღალ სერზე ცხოვრობდა ერთი გამრჯე, მშრომელი კაცი, „ვეფხისტყაოსნის“ ზეპირად მცოდნე ალექსანდრე ბეკანის-ძე სიამაშვილი თავისი მრავალრიცხოვანი ოჯახით. გიორგის ჯერის კაკალური ალ. სიამაშვილი დემობილიზაციის შემდეგ მამა-პაპურ მიწაზე დასახლდა და სოფლის მეურნეობას მიჰყო ხელი. მან და მისმა მეუღლემ მატრონე ეგრალიძემ რვა შვილი აღზარდეს. შვილებმა ცხოვრების სწორი გზა აირჩიეს: ეპიფანე, ანდრო, შოთა, ლეგანი, ლუბა და ანეტა კომუნისტური პარტიის წევრები გახდნენ.

იმ მწუხარე გაზაფხულის ჟამს ალ. სიამაშვილის ოჯახს რამდენჯერმე მოულოდნელად ეწვივნენ დაუპატიჟებელი სტუმრები — მენშევიკური მთავრობის აგენტები. ისინი ჩხრეკდნენ კარიდამამს, ეძებდნენ იმ დროს უკვე ცნობილ ბოლშევიკებს ეპიფანე და ანდრო სიამაშვილებს.

ბოლშევიკ ანდრო სიამაშვილს მნიშვნელოვანი ლვაწლი მიუძღვის საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებაა და განმტკიცების საქმეში.

ა. სიამაშვილი დაიბადა ოზურგეთის მაზრის სოფელ ასკანაში 1895 წლის ივლისში. დაწყებითი განათლების მიღების შემდეგ ბიძამ ირაკლი ასალო-ძე ებრალიძემ იგი 1908 წელს ხაშურის რკინიგზის სასწავლებელში მიიბარა. ი. ებრალიძე იმ დროს განაგებდა სასტამბოსა და რესტორან „ქუთაისს“, რომელიც მოწინავე ინტელიგენციის ერთ-ერთი შესაკრები ადგილი იყო ხაშურში. ამ სასტუმროში მრავალგზის შეუფარებიათ თავი მენშევიკური მთავრობის მიერ დევნილ კომუნისტებს. ეს ფაქტი მოწმობს, თუ რისთვის სჭიდებდათ იმპერიალისტებს საზღვარგარეთის სამხედრო ბაზები, ხაზგასმით აღნიშნა ნ. ტ. ფედორენკომ.

საბჭოთა წარმომადგენელმა მბარი დაუჭირა უნგრეთის წინადადებას იმის შესახებ, რომ დაევალოს ყველა ქვეყანას ზუსტად დაიცვან ეენევის ოქმი ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური იარაღის გამოყენების აკრძალვის შესახებ, მან დაგმო ამერიკელი აგრესორები, რომლებიც მომწამვლელ ნივთიერებებს იყენებენ ვიეტნამში.

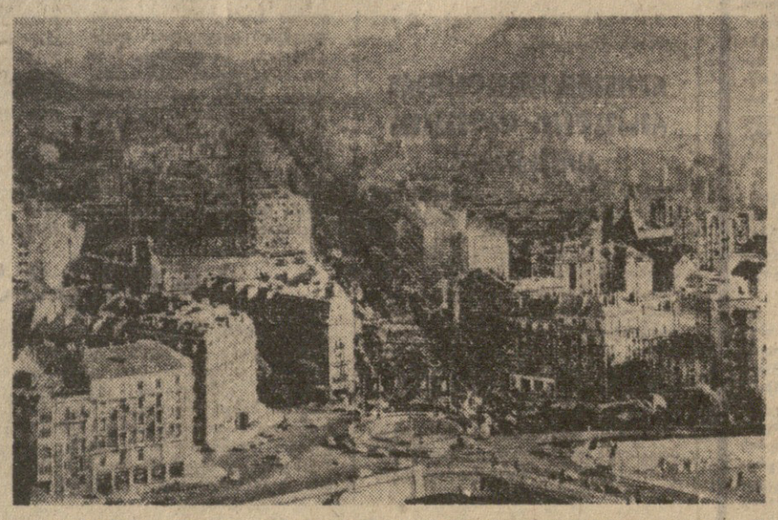

საფრანგეთის ალპებშია განლაგებული ქ. გრენობლი, სადაც 1968 წლის თებერვალში გაიმართება ზამთრის X ოლიმპიური ასპარეზობა.

სურათზე: გრენობლის ხედი. (საკდესის ფოტოქრონიკა).

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘ

მე-2 გვერდი. შაბათი, 16 დეკემბერი, 1967 წ.

საერთაშორისო ცხოვრება

საბერძნეთის ამბები

ათენი, 15 დეკემბერი. (საკდესი). კონტრგადატრიალების ცდასთან დაკავშირებით ათენში აპატიმრებენ მაღალი წოდების გადამდგარ ოფიცრებსა და მემარჯვენე პოლიტიკურ მოღვაწეებს. ვარაუდობენ, რომ დაპატიმრეს აგრეთვე პოლიციისა და უანდარმერიის ზოგიერთი ოფიცერი. დღემდე არავინ არ იცის, თუ რა ბედი ეწია ბაზოგადოებრივი წესრიგის უოფელ მინისტრს ტატომოსს.

ვარაუდობენ, რომ სამხედრო ხუნტის ლიდერები ახლა ცდილობენ სრული კონტროლი დაუწესონ შეიარაღებულ ძალებს და არმიიდან დაითხოვონ როიალისტ ოფიცერთა ნაწილი.

მეცნიერთა აღმოჩენა

ვაშინგტონი. 15 დეკემბერი. (საკდესი). კალიფორნიის სტენფორდის უნივერსიტეტის ბიოქიმიკოსებმა გამოაცხადეს, რომ პირველად მიიღეს ხელოვნურად ისეთი მოლეკულა, რომელსაც სავსებით შეუძლია შეცვალოს ბუნებრივი მოლეკულის ბიოლოგიური მოქმედება ცოცხალ ორგანიზმში. მეცნიერებმა განაცხადეს, რომ „მეტად მიუახლოვდნენ ლაბორატორიაში სიცოცხლის შექმნას“ იმით, რომ ხელოვნურად მიიღეს ვირუსის „ცოცხალი“ გენეტიკური ნივთიერება — დეზოქსირიბონუკლეინის სიმჟავე.

ეს მეცნიერული მიღწევა გუშინ აქ გამოაცხადა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ჯონსონმაც, რომელმაც თქვა, რომ ამერიკელ მეცნიერთა ეს აღმოჩენა „საოცარი წარმატებაა“.

საავადმყოფოს ამბავი

ნიუ-იორკი, 15 დეკემბერი. (საკდესი). სსრ კავშირის მუდმივმა წარმომადგენელმა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში ნ. ტ. ფედორენკომ გუშინ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის პირველ (პოლიტიკურ) კომიტეტში დამსწრე ქვეყნებს მოუწოდა გაეტქმინ სამხედრო ბაზები აზიის, აფრიკისა და ლათინური ამერიკის ქვეყნებში, იბრძოლონ მიწისქვეშა ატომური იარაღის გამოცდის აკრძალვისა და სხვა საკითხების გადაწყვეტისათვის, რომლებიც დაკავშირებულია სრულიად ეწევა ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ. ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაბომბვისა და სამხრეთ-ვიეტნამელი პატრიოტების ხოცვა-ჟლეტისათვის ამერიკა იყენებს თავის ბაზებს ტაილანდში, ოკინავაზა და სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიის სხვა ტერიტორიებზე. ეს ფაქტი მოწმობს, თუ რისთვის სჭიდებდათ იმპერიალისტებს საზღვარგარეთის სამხედრო ბაზები, ხაზგასმით აღნიშნა ნ. ტ. ფედორენკომ.

საბჭოთა წარმომადგენელმა მბარი დაუჭირა უნგრეთის წინადადებას იმის შესახებ, რომ დაევალოს ყველა ქვეყანას ზუსტად დაიცვან ეენევის ოქმი ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური იარაღის გამოყენების აკრძალვის შესახებ, მან დაგმო ამერიკელი აგრესორები, რომლებიც მომწამვლელ ნივთიერებებს იყენებენ ვიეტნამში.

„ხუთეულის“ შეხვედრა გრიუსელში

ბრიუსელი. 15 დეკემბერი. (საკდესი). „საიდუმლო სიტყვა“, ცნობილი ცნება დიპლომატიურ პრაქტიკაში, სავსებით შეიძლება ეწოდოთ ოთხშაბათ დღეს „ხუთეულის“, ესე იგი „საერთო ბაზრის“ ხუთი წევრის (ლუქსემბურგეთიც) საგარეო საქმეთა მინისტრების შეხვედრის. ფინწყან ოკვეზე გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის, იტალიისა და ბენილუქსის საგარეო საქმეთა მინისტრები მსჯელობდნენ მერეფ საჩოთირო პრობლემაზე — როგორ გადაეჭრან საკითხი ევროპის ეკონომიურ გაერთიანებაში ინგლისის მიღების შესახებ, თანაც ისე, რომ კეთილდღეობა ბაზრის უსკამ, რომ ბრიტანეთი ევროპის ეკონომიურ გაერთიანებაში ინგლისის მიღების შესახებ, თანაც ისე, რომ კეთილდღეობა ბაზრის უსკამ, რომ ბრიტანეთი ევროპის ეკონომიურ გაერთიანებაში ინგლის

ᲓᲘᲓᲘ ᲮᲣᲛᲐᲜᲘᲡᲯᲘ

ᲨᲘᲝ ᲐᲠᲐᲒᲕᲘᲡᲞᲘᲠᲔᲚᲘᲡ ᲓᲐᲑᲐᲓᲔᲑᲘᲡ 100 ᲬᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘ

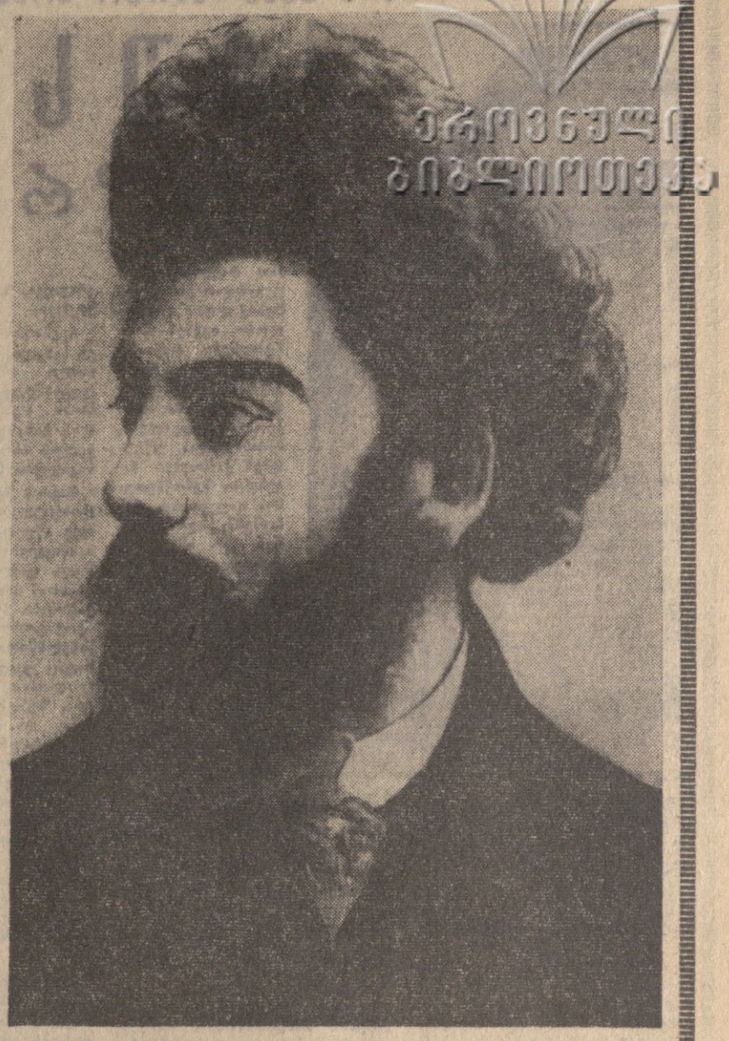

ᲫᲕᲘᲠᲤᲐᲡᲘ ᲛᲔᲛᲙᲕᲘᲓᲠᲔᲝᲑᲐ

ᲓᲘᲛᲘᲢᲠᲘ ᲑᲔᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

მეცხრამეტე საუკუნის დასასრულისა და მეოცე საუკუნის დაცაწყისის ქართული ლიტერატურის კარიბჭესთან სამი დიდი მწერალი დგას: ვასილ ბარნოვი, ზაზიკო კლდიაშვილი და შიო არაგვისპირელი. იტორიამ სხვადასხვა ხვედრი არგუნა თვითეულ მათგანს, მაგრამ სიცოცხლის უკანასკნელ დღემდე სამივეს შერჩა ქართველი ერისა და ქართული ხიტყვის უსაზღვრო სიყვარული. ვასილ ბარნოვი ჩვენი ხალხის ისტორიის ფოლიანტებში ეძებდა მასალას მხატვრული სახეებისათვის, ზაზიკო კლდიაშვილი — აწმყოში, ხოლო შიო არაგვისპირელი — მომავალში.

პირველის მხატვრული ხერხი ტრაგიზმი იყო, მეორისა Ჰუმორი, მესამისა დრამატიზმი. თვითეული მათგანი ეყრდნობოდა მორალურ ᲞᲔᲨᲛᲐᲠᲘᲢᲘᲡᲐᲡ და ღრმად სწამდა ესთეტიკურისა და ეთიკურის მთლიანობის იდეა. სამივემ სრულიად ახალი სიტყვა თქვა ქართული ლიტერატურის ისტორიაში და ახალი ელვარება მიანიჭა ქართულ მხატვრულ სიტყვას.

წელს ამ ბრწყინვალე სამეულის ერთ-ერთი წევრის — შიო არაგვისპირელის დაბადების აკი წლისთავი შესრულდა. ყველაზე დიდი მსაჯული სიტყვის ოსტატისა — დროა. დროს შეუძლია დაგიწყების ფერფლით დაფაროს მწერალი, ან და დიდების მწვერვალზე აიყვანოს. შიო არაგვისპირელი დრომ და ვითარებამ უკვდავების შარავანდედით შემოსა.

მწერალმა ცხოვრების მძიმე და ᲫᲚᲘᲔᲚᲘ გზა გაიარა, ამ გზაზე ეკლების მტკივნეულ ჩხვლეტას უფრო გრძნობდა, ვიდრე ადამიანების ალერსს. მაგრამ ამის მიუხედავად მას გული არ აუყრია თავის კეთილშობილურ მოვალეობაზე და გულდაგული მიისწრაფოდა მიზნისაკენ.

ᲚᲔᲘᲢᲛᲝᲢᲘᲕᲘ, რომელიც აგრე მძლავრად გაიკმის შიო არაგვისპირელის მდიდარ შემოქმედებაში, წინასწარ იყო განსაზღვრული მაშინდელი ისტორიული ვითარებით. საქართველო ცარიზტულ კოლონიას წარმოადგენდა, და როგორც ყოველი კოლონია, ისიც მოკლებული იყო საკუთარი ძალებით ქვეყნის მართვაზე უფლებას, საკუთარ ეკონომიურ, პოლიტიკურ და ეროვნულ ცხოვრებას. მისი ენა დევნილი იყო და გადავკარების აჩრდილი დასტრიალებდა მის შვილებს.

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲛᲨᲘ ცარიზმი ტლანქი, უხეში ფორმით უშვებდა მისთვის სრულიად უცხო ელემენტს, რომელიც საზამლავივით ღრღნიდა ეროვნულ თვითმყოფობას და შუდმივი შიშის ქვეშ ამყოფებდა ხანგრძლივი თავდაცვითი ბრძოლებით ᲛᲐᲢᲚᲔᲜᲯᲣᲚ ᲥᲕᲔᲧᲜᲐᲡ. რამდენად უფრო მძიმე იყო ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲪᲐᲠᲘᲡᲢᲣᲚᲘ ᲛᲘᲜᲐᲛᲝᲥᲠᲐᲜᲘᲐ, მით უფრო მტკივნეულად წარმოისახებოდა ხოლმე ეროვნული მოტივი ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲐᲨᲘ. ეს განსაკუთრებით იგრძნობა შიო არაგვისპირელის შემოქმედებაში. ამის ᲑᲠᲬᲧᲘᲜᲕᲐᲚᲘ დადასტურებაა ნოველა „მიწა!“. ეს ნაწარმოები ერთი გრძელი კვნესაა ᲜᲐᲢᲙᲘᲜᲘ ᲒᲣᲚᲘᲡᲐ. ერთი გაწ-ᲕᲔᲚᲘᲡ — დიდ სივრცეებში. შიო არაგვისპირელი ცოცხალი მხატვრული ფერებით წარმოგვისახავს მთიელ ᲑᲘᲠᲐᲡ. ეს ოთხი ფურცლის მოცულობის ნოველა წარმოადგენს ᲮᲔᲨᲛᲐᲠᲘᲢᲘ ᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲘᲡ ᲜᲘᲜᲗᲡ. ის მკითხველს განმსჭვალავს იმავე მტკივნეული ემოციებით, რასაც ნოველის გმირი განიცდის.

მეორე ნაწარმოები, რომელიც იმავე ლეიტმოტივის შემცველია, გახლავთ „ᲠᲘᲒᲘᲜ ᲒᲐᲛᲘᲠᲐᲜᲘ“. ამ ნოველაში შიო არაგვისპირელისათვის დამახასიათებელი ღრმა ფსიქოლოგიზმით გადახსნილია გმირების ᲨᲘᲜᲐᲣᲠᲘ ცხოვრება. მათა ᲩᲙᲘᲒᲐᲨᲘ, მოქმედებაში მოჩანს არა მარტო ᲔᲛᲝᲠᲘᲣᲚᲘ სინამდვილე, რომელიც თავისთავად საკმაკი და ᲪᲮᲠᲘᲚᲘᲗ იყო, არამედ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲗᲐᲕᲘᲡ. როდესაც მკითხველი დასახელებულ ნოველას ამთავრებს, ᲗᲐᲕ ᲐᲠ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ არ იგრძნოს წარმოსახული ᲐᲛᲐᲜᲘᲡ ᲮᲐᲨᲘᲠᲘᲡ. ᲜᲣᲗᲣ ᲩᲕᲔᲜᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲠᲑᲔᲑᲘᲡ ᲝᲠᲘᲐᲗᲐᲡᲬᲚᲘᲐᲜᲘ მდიდარი ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲐ ᲝᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ გამოატარეს ისტორიის მძაფრ ᲥᲐᲠᲢᲔᲚᲘᲠᲔᲑᲨᲘ, რომ XIX საუკუნის დასასრულისა და XX საუკუნის დასაწყისის პირველ წლებში დაგვეგეწყა შემოქიერი ენა? ეს მტკივნეული კითხვა აუშვებს არა მარტო შიო არაგვისპირელს, არამედ მკითხველსაც.

დასახელებული ნოველა ᲑᲣᲜᲔᲑᲠᲘᲕᲐᲓ სვამს კითხვას: ᲕᲘᲜ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲜᲐᲨᲐᲕᲘ ეროვნული ნიჰილიზმის დროს — პიროვნება თუ სინამდვილე? შიო არაგვისპირელი ადამიანის შიერ დაშვებულ მომაკვდინებელ შეცდომას აწერს არა ადამიანის ᲑᲘᲝᲚᲝᲒᲘᲣᲠ ᲗᲕᲘᲡᲔᲑᲔᲑს, არამედ არაგონიერ სინამდვილეს. ადამიანები თავისთავად ᲑᲝᲠᲝᲢᲜᲘ ᲐᲠ ᲐᲠᲐᲜ. მათ ᲐᲑᲝᲠᲢᲜᲘᲡ ᲐᲠᲐᲒᲝᲜᲘᲔᲠᲘ სინამდვილე. თუ გვინდა, რომ თავიდან ავიცილოთ მოსალოდნელი უბედურებანი, უნდა შეიცვალოს არაგონიერი სინამდვილე. ძველი სამყაროს ეროვნული და სოციალური სისტემის შეცვლა შიო არაგვისპირელისათვის წინასწარი პირობაა ახალი სამყაროს შექმნის გზაზე.

იმავე ლეიტმოტივზეა დაწერილი ნოველა „ᲛᲘᲯᲐᲒᲣᲚᲘ ᲐᲛᲘᲠᲐᲜᲘ“. შიო არაგვისპირელი გვერდს უქცევს ხალხურ ლეგენდას ᲐᲛᲘᲠᲐᲜᲘᲡᲖᲔ. ამ ნოველაში სხვაგვარი კონცეპციით არის გახსნილი ᲐᲛᲘᲠᲐᲜᲘᲡ ᲨᲘᲜᲐᲣᲠᲘ სამყარო და მისი მიჯაჭვის ისტორია. ᲐᲛᲘᲠᲐᲜᲘᲡ მთელი არსებით უყვარს თავისი სამშობლო, მაგრამ მძლავრი ბუნების გამოვლინების დროს არ ყოფნის ის სივრცე, რომელსაც მისი სამშობლო მოიცავს. ᲐᲛᲘᲗᲝᲛ იძულებულია მიატოვოს სამშობლო, რათა სხვა ქვეყნის დიდ სივრცეებზე თავისი ძალიერება გამოამეღავნოს. მაგრამ ᲐᲛᲘᲠᲐᲜᲘ ᲐᲠ ᲘᲤᲐᲠᲒᲚᲔᲑᲐ მხოლოდ ეროვნული ჩარჩოებით. მისი გმირები ᲐᲠᲘᲐᲜ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲒᲚᲔᲑᲘ, ᲘᲜᲢᲔᲚᲘᲒᲔᲜᲪᲘᲘᲡ სხვადასხვა ფენის წარმომადგენლები, ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲔᲑᲘ, ᲠᲘᲜᲝᲕᲜᲘᲙᲔᲑᲘ და ამავე დროს საქართველოში მცხოვრები სხვა ეროვნების ხალხი.

მწერლის გმირები სოციალური უსამართლობით, ᲡᲣᲚᲘᲡᲨᲔᲛᲮᲣᲗᲕᲔᲚᲘ რეჟიმით დაჩაგრულნი არიან და მათთან ერთად მწყავე ტკივილს ᲯᲐᲮᲘᲪᲔᲓᲘᲡ მწერალიც. იგი თავისი ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲣᲚᲘ გმირების ტრაგედიის თანამონაზიარეა.

იგი უსაზღვროდ ᲙᲔᲗᲘᲚᲨᲝᲑᲘᲚᲣᲠᲘᲐ, ოდესაც თითქმის ᲡᲘᲜᲢᲐᲛᲔᲜᲢᲐᲚᲣᲠᲘᲪ, მაგრამ ეს მას ალაზზეს, რადგან მისი გაᲪᲘᲓᲔᲑᲘ ᲞᲔᲨᲛᲐᲠᲘᲢᲘ გახᲪᲔᲓᲔᲑᲘᲐ. და ᲩᲕᲔᲜᲪ. როცა ᲕᲙᲘᲗᲮᲣᲚᲝᲑᲗ შიო არაგვისპირელის ნაწარმოებებს, მუდამ თანავუგრძნობთ გმირებსაც და თვით მწერალსაც. გულის ტკივილი, რომელიც ᲩᲐᲯᲔᲛᲣᲚᲘᲐ მის შემოქმედებაში, მწარეა.

შიო არაგვისპირელი დღესაც ცოცხალია, ᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲐ როგორც მწერალი, ᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲐ როგორც ᲞᲣᲑᲚᲘᲪᲘᲡტი. ᲡᲘᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲬᲘᲜᲐᲠᲑᲔᲑᲘ. ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲬᲘᲜᲐᲠᲑᲔᲑᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲬᲘᲜᲐᲡᲬᲐᲠᲘ ᲓᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲬᲘᲜᲐᲛᲫᲦᲝᲠᲘ. ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲬᲘᲜᲐᲠᲑᲔᲑᲘ

• თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია 50 წლისაა •

მუსიკალური კადრების სამჭედლო

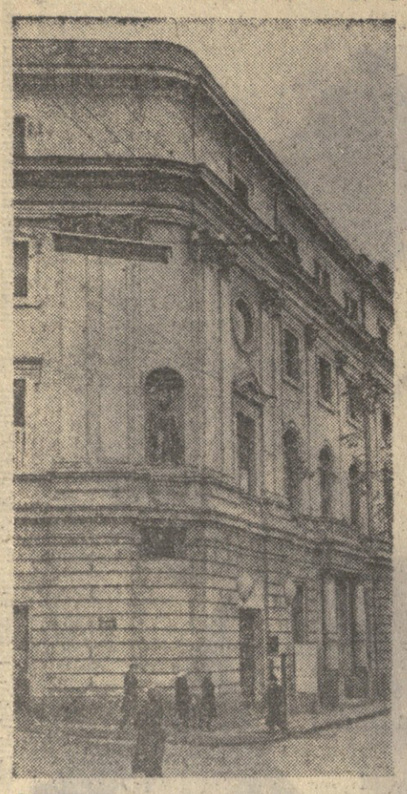

თბილისის ვ. სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორია თავის 50 წლისთავს დღესასწაულობს.

განყენებულად, საქართველოს ისტორიული პირობებისაგან დამოუკიდებლად თუ ვიმსჯელებთ, ეს თარიღი მონუმენტური არ არის, კაცის გონებაზე დიდ შთაბეჭდილებას ვერ მოახდენს. მაგრამ მოდით დრო გავზომოთ იმის მიხედვით, რითაც იგი შევსებულია. მაშინ დავინახავთ, რა გარდამტები იყო მთელი ქართული მუსიკალური კულტურისათვის ამ ნახევარი საუკუნის პირველი წელი, თბილისის კონსერვატორიის შექმნის წელი, და რამდენ ახალ რამეს შესძენდა ხალხმე ამ კულტურას ყოველი მომდევნო წელი.

ჩვენ დავინახავთ, რას ნიშნავს ქართული კულტურისათვის ეს 50 წელიწადი. მაგრამ როცა ვიხსენებთ პროფესიული მუსიკალური განათლების თანდათანობითს განვითარებასა და განმტკიცებას საქართველოში, მადლობით უნდა მოვიხსენიოთ ის ადამიანები, რომლებმაც მოამზადეს, დაამუშავეს ნიადაგი, სადაც თესლი უნდა შეტანილიყო. ხარლამპი საგამელი და ლადო აღნიაშვილი—ამ სახელებს განსაკუთრებით ხშირად და სავსებით მართებულადაც ახსენებენ საიუბილეო დღეებში.

მე-19 საუკუნის უკანასკნელ მესამედში, როცა განსაკუთრებული ძალით იჩინა თავი ეროვნული თვითშეგნების ზრდამ საქართველოში, საფუძველი დაედო პროფესიულ მუსიკალურ განათლებასაც. სავანელისა და აღნიაშვილის სახელები დაკავშირებულია მის დასაწყისთან—ესენი იყვნენ პირველი საგუნდო კოლექტივების ორგანიზატორები და სულისჩამდგმელები. მათ თავდადებულებით უყვარდათ ქართული მუსიკალური ფოლკლორი, იყვნენ მისი მცოდნენი, თავიანთ მუსიკალურ კულტურას უერთებდნენ ძველ მოქალაქეობრივ იდეალებს, პროპაგანდას უწევდნენ ქართული ხალხური შემოქმედების საუკეთესო ნიმუშებს, აგროვებდნენ და იწერდნენ ქართულ სიმღერებს, შეადგენენ ქართული ხალხური სიმღერების პირველი კრებულები. ხარლამპი საავანელის მიერ ამოს მიზანდართან ერთად გახსნილი ფორტეპიანოსა და მუსიკის თეორიის კლასები ბოლოს გახდნენ საფუძველი მომავალი მუსიკალური სახლებლისა, რომელიც პირველი იყო საქართველოში.

გავიხსენოთ ჩვენი ახლანდელი იუბილეს, ჩვენი პროფესიული მუსიკალური კულტურის სხვა წყაროებიც — ეს არის ოპერის თეატრის აქტიური, სამეცნიერულ-შემოქმედებითი ენთუზიაზმით აღსავსე მოღვაწეობა, ეს არის ეროვნულ შემსრულებელთა კადრების თანდათანობით ჩამოყალიბება, ქართული საკომპოზიტორო სკოლის ქმნადობა.

გავიხსენოთ რუსული მუსიკის თვალსაჩინო წარმომადგენლები, რომლებთან ქართველი მუსიკოსების მჭიდრო ურთიერთობამ ესოდენ დიდი როლი შეასრულა ჩვენი ეროვნული მუსიკალური კულტურის საუცხოო შენობის აგებაში, — მ. ბალაკირევი, ნ. რიმსკი-კორსაკოვი, ა. რუბინშტეინი, პ. ჩაიკოვსკი, ს. ტანეევი, ს. რახმანინოვი, მ. იპოლიტოვ-ივანოვი და ბევრი სხვა.

1886 წელს თბილისში მუსიკალური კლასების ბაზაზე, რომლებიც უკვე მოვიხსენიეთ, გაიხსნა პირველი მუსიკალური სასწავლებელი, რომლის დირექტორი ხდება მ. იპოლიტოვ-ივანოვი. ამ სასწავლებელში სხვადასხვა დროს მუშაობდნენ ხ. სავანელი, ა. მიზანდარი, გ. ნეიგაუზი, ა. თულაშვილი, მ. გაბაშვილი, ტ. ტერსტეპანოვი, ი. აისბერგი, მ. ვინოგრადოვი, ლ. ტრუსკოვსკი, ლ. პიშნოვი, ი. ლევინი, ი. სტაროსკაია, ვ. ზარუდნაია, ე. ბროჯი, დ. უსატოვი, ე. რიადნოვი, ვ. ვილშაუ, ი. სარაჯიშვილი, კ. მინეირი, ა. პოლიეკა, ნ. ალენოვსკი, ვ. ყორდანოვი, ფ. აკიმენკო, ნ. ნიკოლაევი, ზ. ფალიაშვილი, ე. ჯუზიკოვი.

ჩვენთვის ძვირფასია ყოველი ეს სახელი, რადგან ეს ისტორიაა, ხოლო ისტორია განმარტავს დღეგანდელ დღეს. 1917 წლის 1 მაისს მუსიკალური სასწავლებლის ბაზაზე ამოიცენდა საქართველოს პირველი უმაღლესი მუსიკალური სასწავლებელი.

მაგრამ მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ იწყება ნამდვილი უმაღლესი სასწავლებლის შექმნა. 1921 წელს ფილარმონიულ საზოგადოებასთან იხსნება მეორე კონსერვატორია. 1924 წელს ორივე კონსერვატორია გაერთიანდა ერთ სახელმწიფო კონსერვატორიად, სადაც უკვე ხორციელდება სპეციალობათა ზუსტი პროფილიზაცია, ზუსტდება სასწავლო გეგმები და პროგრამები, დაწესდა ასპირანტურა. ჩნდება ტრადიციები, რომლებსაც დაიცავენ და განამტკიცებენ ათეულ წლობით.

ერთ-ერთი მათგანი გახდა კავშირი მუშათა და გლეხთა მასებთან, ახალგაზრდობასთან. კონსერვატორიის მუშათა ფაკულტეტები მეცადინეობას აწყობდნენ ქალაქის მუშათა რაიონებში, მათ ხელმძღვანელობდნენ კონსერვატორიის საუკეთესო პედაგოგები.

მუსიკალური განათლება სულ უფრო მასობრივი ხდებოდა, და ძნელია ამაში გადაჭარბებით შეფასდეს კონსერვატორიის მუშათა ფაკულტეტების როლი.

თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია, ეროვნულ-განმათავისუფლებელი, პროგრესული მოძრაობის პირმშო, არასოდეს არ შემოფარგლულა წმინდა პროფესიული ინტერესების წრით. დიდი სამამულო ომის წლებში იგი მთელ ხალხთან ერთად მუშაობდა გამარჯვებისათვის. კონსერვატორიის პედაგოგები და სტუდენტები გახდნენ ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის სამხედრო ნაწილების, სამობილიზაციო პუნქტების, ჰოსპიტლების მუდმივი შეფები. ათასამდე კონცერტი — ასეთია ომიანობის წლების ანგარიში: ამ საქმიანობისათვის ბევრმა პედაგოგმა და სტუდენტმა მიიღო მთავრობის ჯილდოები, რადგან ეს საქმიანობა იმ სამბრძოლო სამსახურზე ნაკლები როდი იყო, რომელსაც მოქმედი არმიის რიგებში კონსერვატორიის ბევრი პედაგოგი და სტუდენტი ეწეოდა.

სამამულო ომის დამთავრების შემდეგ თბილისის კონსერვატორიაში ახალი ხანა იწყება. 1948 წელს შეიქმნა სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოება, 1952 წელს კვლავ იხსნება საოპერო სტუდია, სისტემატურად ეწყობა სამეცნიერო-საშემსრულებლო სესიები, იზრდება მათი თემატიკა, ქვეყნდება მთელი რიგი სახელმძღვანელოები, რომლებსაც კონსერვატორიის პედაგოგები ამზადებენ.

საერთოდ, თუ შევადარებთ ახლანდელი კონსერვატორიის საქმიანობას იმ, პირველი წლების კონსერვატორიისას, განსხვავება დიდი, მაგრამ ბუნებრივი იყოფა. დღეს კონსერვატორიაში არის 16 კათედრა: კომპოზიციის, სპეციალური საფორტეპიანო (დღეს და საღამოს განყოფილება, დაუსწრებელი განყოფილება), სოლო სიმღერის, ვიოლინოს და ალტის, სახალხო ინსტრუმენტების, კონტრაბასისა და არფის, საგუნდოსადირიჟორო, მარქსიზმ-ლენინიზმისა, მუსიკის ისტორიისა, საოპერო მომზადებისა, საერთო-საფორტეპიანო, უცხო ენებისა და ფიზიკური აღზრდის.

კონსერვატორიის პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობაშია 288 კაცი, მათ შორის ხელოვნებათმცოდნეობის სამი დოქტორი, თექვსმეტი კანდიდატი, ხალხმწიფო პრემიის ათი ლაურეატი, ოთხი სსრ კავშირის სახალხო არტისტი, ცამეტი საქართველოს სსრ სახალხო არტისტი, ორმოცდაორი საქართველოს სსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე, და ოცდაათი დამსახურებული არტისტი, კონსერვატორიის სხვადასხვა კათედრაზე 29 კონცერტმეისტერი მუშაობს.

ასეთ პედაგოგიურ ძალებზე ოცნებაც არ შეიძლებოდა თბილისის კონსერვატორიის შექმნის დროს.

ამჟამად სწავლების პროცესი მჭიდროდ დაკავშირებულია სამეცნიერო-კვლევითს მუშაობასთან, შექმნილია სპეციალური კაბინეტები: მარქსიზმ-ლენინიზმის კათედრასთან მარქსიზმ-ლენინიზმის კაბინეტი, ხოლო სიმღერის კათედრასთან — ფონიატრიული, მუსიკის ისტორიის კათედრასთან — ქართული მუსიკალური ფოლკლორის კაბინეტი, ხმის ჩაწერის კაბინეტი.

სათანადოდ გაზარდა კონსერვატორიის კონცერტების აუდიტორიაც. ახლა მას შეადგენს მთელი რესპუბლიკა — მისი ფაბრიკა-ქარხნები, დაწესებულებები, კოლმეურნეობები. პედაგოგები და სტუდენტები მონაწილეობენ კულტურის უნივერსიტეტების მუშაობაში, საშეფო მუშაობას ეწევიან საბჭოთა არმიის რიგებში, სკოლებში.

პიანისტების, მევიოლინეების, ვიოლონჩელისტების, მომღერლების საკავშირო და საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატთა გვარებს ხშირად უწერია — „თბილისის კონსერვატორია“. აი რამდენნიმე მათგანი: პიანისტები: რ. კერერი, ე. ვირსალაძე, ც. კვერნაძე, ე. ლეონსკაია, მომღერლები: ზ. ანჯაფარიძე, დ. გამრეკელი, ნ. ანდღულაძე, ლ. ჭყონია, მ. დონაძე, შ. კიკნაძე, გ. ხელეზნევი, ვოკალურ ანსამბლ „შვიდკაცას“ ხელმძღვანელი ჯ. კახიძე, მევიოლინეები: მ. იაშვილი და ლ. ისაკაძე, ვიოლონჩელისტი თ. გაბარაშვილი, საქართველოს სახელმწიფო კვარტეტი, რომელშიც შედიან: ბ. ჭიაურელი, გ. ხატიაშვილი, ა. ბეგალიშვილი და გ. ბარნაბიშვილი. თბილისის კონსერვატორიაში აღზრდილ ქართველ კომპოზიტორთა ბევრი ნაწარმოები ცნობილია შორს საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

თბილისის კონსერვატორიის წარმატებანი განუყოფელია მთელი ქართული მუსიკალური კულტურის წარმატებებისაგან. ეს არის ურღვევი კავშირი ხალხსა და მის კულტურას შორის. ეს ერთიანობა შემოქმედებისა და გამარჯვებების მარადიული, უშრეტი წყაროა.

სულხან ცინცაძე,

საქართველოს სსრ სახალხო არტისტი, თბილისის კონსერვატორიის რექტორი.

სურათზე: თბილისის ვ. სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის სტუდენტთა ერთი ჯგუფი. მარცხნიდან მარჯვენა: ნ. კერესელიძე (პროფესორ ი. გორელიშვილის კლასი), ლ. მონსეშვილი (დოცენტ ვ. მელენტიევის კლასი), ლ. ჩიქოვანი (დოცენტ თ. ბოგოლიუბოვის კლასი), ვ. ქობულეიშვილი (დოცენტ ნ. პოლოსოვის კლასი), თ. ფირაძე (პროფესორ ლ. შიუკაშვილის კლასი), ც. სტეფანიანი (დოცენტ მ. ძიძიშვილის კლასი) და ე. კვერნაძე (დოცენტ ე. ისაკაძის კლასი).

ფოტო ს. კილაძისა.

• ჩვენი ინტერვიუ •

იაპონური კინოფილმების ეროვნული ფესტივალი

14 დეკემბერს კინოთეატრ „რუსთაველში“ გაიხსნა იაპონური კინოფილმების ფესტივალი.

ფესტივალის დაწყების წინ სცენაზე ავიდნენ იაპონიის მოსკოვის საელჩოს მინისტრი ბატონი კეისუკე არიტა, საქართველოს სსრ საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. გიგოშვილი, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს კინემატოგრაფიის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე შ. სალარიძე, მისი მოადგილე გ. გიგოლაშვილი, საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირის პირველი მდივანი, სსრ კავშირის სახალხო არტისტი ს. დოლიძე.

გ. გიგოლაშვილმა დამსწრეთ წარუდგინა ბატონი კეისუკე არიტა. იაპონელ სტუმრებს მისასალმებელი სიტყვით მიმართა შ. სალარიძემ. შემდეგ საპასუხო სიტყვა წარმოთქვა ბატონმა კეისუკე არიტამ.

თბილისელმა მაყურებლებმა ნახეს მხატვრული ფილმები „დაფნა“ (ჯინჩეგე), ფირმა „ტოხო ეიგა კიბუსიკი-კაისიას“ ნაწარმოები, და ამავე ფირმის მეორე ფილმი „ჩვენი უსიტყვო სიყვარული“, რომელსაც იაპონურ ვარიანტში ჰქვია „მამები და შვილები“. დიდი ინტერესი გამოიწვია დოკუმენტურმა ფილმებმა „იაპონური ხალხური ხელოვნების ოსტატები“, „გნოლთეთრა“, „ბუნრაკუ — იაპონური თოჯინების თეატრი“.

ფესტივალი თბილისში მოაწყო იაპონიის მოსკოვის საელჩომ.

ჩვენი გაზეთის კორესპონდენტი შეხვდა ბატონ კეისუკე არიტას და სთხოვა მას „კომუნისტის“ მკითხველებისათვის მოეთხრო ფესტივალის როლსა და დანიშნულებაზე.

— ასეთ კინოფესტივალებს იაპონიის საელჩო სსრ კავშირში და სსრ კავშირის საელჩო იაპონიაში ყოველწლიურად აწყობენ, — განაცხადა მან, — ფესტივალების დანიშნულებაა გააცნონ ორივე ქვეყნის კინომოყვარულებს ის ახალი ფილმები, რომლებსაც ქმნიან საბჭოთა და იაპონელი კინემატოგრაფისტები. ჩვენი საელჩოს მიერ მოწყობილი წლევანდელი კინოფესტივალი რიგით მეექვსეა. დიდი წარმატება ხვდა ჩვენს ფილმებს მოსკოვში, რიგაში და, თუ მაუურებელთა დასწრების მიხედვით ვიმსჯელებთ, თბილისშიც.

ასეთივე დიდი წარმატებით მიმდინარეობს საბჭოთა კინოფილმების ფესტივალი იაპონიაში, სადაც 12 დეკემბრიდან ტოკიოს, კობესა და საპოროს კინოთეატრებში უჩვენებენ ფილმებს „ზოსიას“, „ეურნალისტს“ და „საგანგებო დავალებას“. ჩვენ დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ ასეთ კინოფესტივალებს იაპონიისა და საბჭოთა კავშირის ხალხების ურთიერთგაცნობიერებისა და დაახლოების საქმეში.

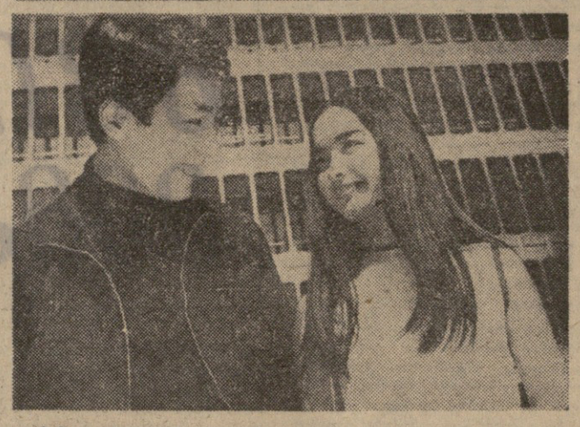

მინდა ორიოდე სიტყვით მოგახსენოთ ჩვენი ორი ქვეყნის ურთიერთობაზე. თერმეტი წლის წინათ იაპონიასა და საბჭოთა კავშირს შორის ხელმოწერილ იქნა ერთობლივი დეკლარაცია და მას შემდეგ ჩვენს ქვეყნებს შორის აღდგა მეგობრული, კეთილმეზობლური ურთიერთობა. ეს ურთიერთობა სულ უფრო ვითარდება პოლიტიკურ, ეკონომიურ და კულტურულ სფეროში. მინდა გაგაცნოთ ზოგიერთი ფაქტი.

• თერმეტი წლის განმავლობაში სსრ კავშირსა და იაპონიას შორის ურთიერთობა ეკონომიკის დარგში გადიდდა, მოსალოდნელია ამ წელს სავაჭრო ურთიერთობის თანხა ექსპორტსა და იმპორტში კიდევ უფრო გადიდდეს.

კულტურის დარგში ურთიერთობა კიდევ უფრო მტკიცდება. ხდება საბალეტო და თეატრალური კოლექტივების ურთიერთგაცვლა, უფრო ხშირად ეწყობა ამ კოლექტივების გასტროლები, როგორც ჩვენში, ისე საბჭოთა კავშირში, ტარდება შეჯიბრებები სპორტის სხვადასხვა სახეობებში და სხვ.

რაც შეეხება თქვენს ქვეყანას, კავკასია და, კერძოდ, საქართველო კარგად არის ცნობილი ჩვენს ქვეყანაში. მე ბედნიერად ვთვლი თავს, რომ საშუალება მომეცა ჩამოვსულიყავი თბილისში, მენახა მისი ღირსშესანიშნაობანი.

ორიოდე სიტყვა ჩვენს კინოზე. იაპონური კინო თავისი არსებობის 50 წელს ითვლის. განსაკუთრებით დიდი ავტორიტეტი მსოფლიო არენაზე იაპონურმა კინომ უკანასკნელ ათ წელიწადში მოიპოვა. ამ ხნის განმავლობაში არა ერთმა იაპონურმა ფილმმა დაიმსახურა საერთაშორისო კინოფესტივალებზე ღირსეული პრიზები და ჯილდოები. რაც შეეხება საფესტივალო ფილმებს, რეჟისორ იასუკი ჩიბას კინოსურათი „დაფნა“ ავგიწერს თანამედროვე უბრალო იაპონური ოჯახის ცხოვრებას, როგორ იპოვნა საქმროები ოთხმა იაპონელმა ლამაზმა ქალიშვილმა. საინტერესოა აგრეთვე მეორე მხატვრული ფილმი რეჟისორ ძენძო მაცუიამას ფილმი „ჩვენი უსიტყვო სიყვარული“. ფილმში ნაჩვენებია მწუხარება და ბედნიერება ახალგაზრდა კაცისა, რომელსაც მამა ჰყავდა ყრუ.

დასასრულ მინდა მადლობით მოვიხსენიო ის პირნი, და დაწესებულებანი, რომლებმაც დახმარება გაგვიწიეს იაპონური ფილმების კინოფესტივალის ორგანიზაციაში.

• • •

სურათზე: კადრები ფილმებიდან „დაფნა“ (ზემოთ) და „ჩვენი უსიტყვო სიყვარული“.

ოქროს მედალი — საბჭოთა პრეპარატს

კლოვდივის საერთაშორისო ბაზრობის ოქრის მედალი, რომელიც საბჭოთა დიაგნოსტიკური პრეპარატს ანტრაქსინს მიენიჭა, გადაეცათ შეა ავტორებს — კიმინიოველ მედიკოსებს პროფესორ ე. შლიახოვსა და მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატ ს. შვარცს.

ანტრაქსინი საშუალებას იძლევა დადგინდეს ციმბირის წყლულის დაავადების ფაქტი არა მარტო ადრინდელ პირობებში, არამედ იმ შემთხვევაშიც, როცა ადამიანმა ეს სენი გადაიტანა თუნდაც 30 წლის წინათ.

ანტრაქსინმა კიდევ ერთი ოქროს მედალი მიიღო შარშან. პრეპარატი დაჯილდოვეს სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე.

(საკ. ლენინის კორ.).

შემთხვევები •

სიკვდილმა ორჯერ დაიხია უკან

ალმა-ათის მცხოვრებ ოთხმოცწლიან მარინე შელმანოვიჩს ყველა საფუძველი აქვს თქვას, რომ „სამჯერ დაიბადა“. აი რა მოხდა... მშობლიურ ბინაში დაუდევრობით ბავშვს ხელში ჩაუვარდა შხამის ბოთლები, რომლებსაც ბაღის ბავშვებელთა წინააღმდეგ საბრძოლველად იყენებენ. ბავშვს ეს კომფეტი ეგონა და შეჭამა. ერთ საათში მარინე უიმედო მდგომარეობაში იყო.

ბავშვთა მეთერმეტე გაერთიანებული კლინიკური საავადმყოფოს ექიმები შეებრძოლნენ ულმობელ სიკვდილს. გადწყვეტეს ბავშვის სისხლი მთლიანად შეეცვალათ დონორთა სისხლით. ეს ოპერაცია განხორციელდა ალმა-ატის მეცნიერთა მიერ შემუშავებული მეთოდით. ხუთმა მოზრდილმა გაიღო სისხლი, რათა გადაეარჩინათ პატარა ადამიანი. მაგრამ მალე მაინც შეწყდა მარინეს გულისცემა. მედიკოებმა შეძლეს გოგონას გაცოცხლება, მაგრამ ისევ დაიკარგა მაჯისცემა, შეწყდა სუნთქვა. ექიმებმა ფარხმალი როდი დაყარეს, კიდევ ერთხელ დაბრუნეს ბავშვს სიცოცხლე, ორი დღე-ღამეს შემდეგ კი უკვე იმედი მიეცათ, რომ ბავშვი გადარჩებოდა.

დღეს მარინე უკვე მხიარულად თამაშობს. ექიმებმა, რომლებმაც ბავშვი გასინჯეს საავადმყოფოდან გამოსვლის შემდეგ, მისცეს დასკვნა, რომ მარინე „სავსებით ჯანმრთელია“.

ვ. ბანდა.

(საკ. ლენინის კორ.).

ოქროსგრძოლა ერთ ნელს გაგრძელდა

ბელი ყოველთვის მოულოდნელად გამოჩნდებოდა და ისევე მოულოდნელად გაიტაცებდა ნადავლს და შიიმალებოდა ხოლმე. ატაშ კოჟაგელდიევმა ისწავლა სხვა ნაკვალევს შორის მისი კვალის ერთი შეხედვით გამორჩევა.

მთელ ზელიოზეზე უვნებლად აფარფატდა თავს უდაბნოს მტაცებელი. და, აი, როგორც იქნა ისინი შეხვდნენ ერთმანეთს. ბელმა კვლავ გაქცევა დააპირა, ბაგრამ ატაშმა ცხენს მათრახი გადუქირა და მტაცებელს გაეკიდა, არც გახსენებია, რომ თან არამც თუ თოფი, ჯოხიც არა ჰქონდა.

რამდენიმე კილომეტრზე მისდევდა მწყემსი ბარქანებში „მოსისხლე“ მტერს, შემდეგ კი დაეწია და ზურგზე შეუხტა. ატაშმა ფეხები შეუკრა მტაცებელს და ცოცხლად ჩამოიყვანა ფერმაში...

კოლმეურნეობა „კომუნიზმის“ გამგეობამ შამაცი მწყემსი ფასიანი საჩუქრით დაჯილდოდა.

ი. ხრომოვი.

ბუხარა.

ს. გ. თედორაძე

ბიოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი

საქართველოს სასელეგციო-საცდელი სადგურის უფროსმა მეცნიერმა მუშაკმა, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატმა ს. გ. თედორაძეს ბიოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხის მიკუთვნება.

ძალიან ნახევარი ქულით...

მალიორკის საერთაშორისო საშაქრაკო ტურნირის მეთოთხმეტე ტურამდე დანეული გროსმაისტერი **ბენტ ლარსენი** ისე მივიდა, რომ არც ერთი დამარცხება არ ჰქონდა და უახლოეს მეტოქეს მსოფლიოს ექს-ჩემპიონს **მ. ბოტვინიკს** ქულანახევრით უსწრებდა. ასეთ ვითარებაში ბევრი რამ იყო დამოკიდებული **ლარსენისა** და **ბოტვინიკის** შეთოთხმეტე ტურის პარტიაზე, სადაც საბჭოთა გროსმაისტერი თეთრებით თამაშობდა.

ბოტვინიკი აღმავლობით იბრძოდა: მან თავიდანვე ხელი იგდო ინიციატივა და შესვენებისათვის მოსაგები პოზიცია მიიღო. მეტოქეებს პარტია არ გადაუდვიათ. განაგრძეს თამაში, თუმცა არც თუ დიდი ხნით, 47-ე სვლაზე გროსმაისტერმა **ლარსენმა** თავი დამარცხებულად ცნო.

მეორე საბჭოთა გროსმაისტერის **სმისლოვის** პარტია ესპანელ **კალვოსთან** არ დამთავრებულა. იუგოსლავმა გროსმაისტერმა **იკოვმა** მოუგო იტალიელ მოჭადრაკეს **ტატაის, პორტიშმა** (უნგრეთი) — **მედინას** (ესპანეთი). **გლიგორიჩისა** (იუგოსლავია) და **ლემანის** (გერმანია) ფედერაციული რესპუბლიკა) პარტიაში მეტოქენი ყაიმზე შეთანხმდნენ. გადადებული პარტიების დამთავრებისას **სმისლოვმა** მოუგო **კალვოს**.

მეთხუთმეტე ტურში **ლარსენი** **ტორანი** ყაიმზე შეთანხმდნენ. ყაიმით დამთავრდა აგრეთვე **ბოტვინიკისა** და **ტატაის** და **სმისლოვისა** და **ბედნარსკის** პარტიები.

ტურნირის დამთავრებამდე ორი ტურით ადრე **ლარსენს** 12 ქულა ჰქონდა, **ბოტვინიკსა** და **სმისლოვს** — თერთმეტნახევარ-თერთმეტნახევარი ქულა, **გლიგორიჩს** — 9,5 ქულა.

ლიდერია ოსტატობის კანდიდატი

ხარკოვი. 15 დეკემბერი. (ტელეფონით სპეც. კორ.). აქ გრძელდება მოჭადრაკე ვაუთა საკავშირო ჩემპიონატი.

უკვე გათამაშდა 5 ტური. მეხუთე ტურში ყურადღების ცენტრში იდგა ჩემპიონატის ლიდერის ოსტატობის კანდიდატის **ა. ბუტნორისისა** (ლიტვა) და რსფსრ-ის წარმომადგენლის ოსტატ **ეელიანდინოვის** შეხვედრა. მეტოქეები არ ცდილან გაიმწვავებინათ ბრძოლა და ყაიმზე შეთანხმდნენ.

ასევე ყაიმზე შეთანხმდნენ გროსმაისტერები **პოლუგაევსკი** და **ტაიმანოვი, სახაროვი** და **ტალი, აგრეთვე შამისი** და **პლატონოვი. ბერაძემ** წაიგო შეხვედრა უკრაინელ ოსტატთან — **ნიკოლაევსკისთან.**

ხუთი ტურის შემდეგ ლიდერობას ინარჩუნებს ლიტვის ჩემპიონი **ბუტნორისი,** რომელსაც 4,5 ქულა აქვს. ოთხ-ოთხი ქულა აქვთ **ტალს, პოლუგაევსკის, ტაიმანოვს, სახაროვს, ვასიუკოვს, ეფერვლოვს, ბორისენკოსა** და **კრასნოვს. ხოლმოვმა, ფურმანმა, ანტოშინმა** და **ზაიცევმა** სამნახევარ-სამნახევარი ქულა შეაროვეს, **გურგენიძემ** და **უბილავამ** — სამ-სამი ქულა.

სპორტული ქრონიკა

● **კუიბიშევში** დამთავრდა სსრ კავშირის თასის გათამაშება სპორტულ ტანვარჯიშში. ვაუთა შორის წარმატება ხვდა არმიელ სპორტსმენს **ვალერი ერდენელიდზეს,** რომელმაც 111,45 ქულა შეაგროვა.

● **სსრ კავშირის** კლუბების ნაკრები გუნდი 17 ფებბუთელთან ლიმაში გაემგზავრა, სადაც მონაწილეობას მიიღებს საერთაშორისო ტურნირში, შემდეგ კი მექსიკას ეწვევა.

● **მოსკოვის** „დინამოს“ ფეხბურთელებმა ბარსელონაში (კოლუმბია) გამართეს საერთაშორისო მატჩი ადგილობრივ ეროვნულთა ნაკრებ გუნდთან და გაიმარჯვეს 2:1.

ბრიფინგი

მინსკში სსრ კავშირის პირველობის დამთავრებამდე ორი ტურით ადრე ცნობილი გახდა, თუ ვინ იქნებიან ბრონზიორები. ასეთნი ალბათ შაშში, ესენი არიან კიეველი **კუპერმანი,** ერევანელი **ანდრეიკო** და მინსკელი **განტვარგი. კუპერმანს** 11,5 ქულა აქვს, **ანდრეიკოსა** და **განტვარგს** — თერთმეტ-თერთმეტი ქულა.

მეჩვიდმეტე ტურში **კუპერმანმა** დაამარცხა **ლეშჩევი,** ხოლო **ანდრეიკომ** და **განტვარგმა** ყაიმით დაამთავრეს პარტიები მეტოქეებთან.

ტურნირი ოთხ-ოთხი შეხვედრით

ქალაქთაშორისელ ვაუთა წლევანდელ საკავშირო ჩემპიონატში სიახლენი ცოტა როდია, მაგრამ მათ შორის მთავარი მაინც ის არის, რომ გუნდები ერთმანეთს ხვდებიან არა ორჯერ, არამედ ოთხჯერ.

გუნდების უმრავლესობას გამართული აქვს ოთხ-ოთხი თამაში, ზოგიერთს კი 6-8 მატჩი. მორიგ ტურში რიგის ვეფი-ი დამარცხდა ტარტუს „კალევთან“ შეხვედრაში 66:72, ყაზანის „ფალგარისმა“ მოუგო ლენინგრადის „სპარტაკს“ 73:66.

15 დეკემბრამდე გამართული შეხვედრების მიხედვით კიევის სკა-ა და ყაზანსა „ფალგარისს“ ოთხ-ოთხი ქულა ჰქონდათ 4 თამაშიდან, კიევის „სტროიტელსა“ და სხკა-ს ამდენივე ქულა 6 თამაშიდან.

გუშინ გაიმართა მორიგი შეხვედრები. თბილისში კიევის „სტროიტელმა“ მოუგო ადგილობრივ „ბურევესტნიკს“ 59:54 (30:26).

დისერტაციის დაცვა

1967 წლის 28 დეკემბერს ღამის 2 საათზე საქ. კპ ცკ-თან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს სხდომაზე (რუსთაველის პროსპექტი, 29) **სიმონ მიხეილის-ძე ყვაჭაძე** დაიცავს დისერტაციას ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად თემაზე: **„თბილისის ბოლშევიკური ორგანიზაცია დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მომზადების და გამარჯვების პერიოდში“.**

დისერტაციის გაცნობა შეიძლება ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში.

ჩაჯვალოთ, ჩაჯ ეოვისეირთ

ტელევიზია

16 დეკემბერი

11.00—კინონარკვეები, 12.00—საბჭოთა სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების 50 წლისთავი — სატელევიზიო მხატვრული ფილმი „მაიორი ვიხრი“ — პრემიერა (II სერია), 13.05 — მოსწავლეთათვის — „მობრძანდით ზღაპარში“ (გადაცემა მოსკოვიდან), 14.00 — „მოსკოვის მიწისქვეშა“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 16.55— გადაცემათა პროგრამა, 17.00 — ყველაზე პატარებისთვის — „ცეროდენას ეკრანი“, 17.20. — კონცერტი მოსწავლეთათვის, 18.00 — გადაცემა „სამთო საქმის ინსტიტუტში“, 18.30 — საბჭოთა სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების 50 წელი — „4 წელი მტრის ზურგში“, 18.50. — კინონარკვეები, 19.00 — გადაცემა— „შინ არაგვისპირელი“, 19.25 — „სიახლენი მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურებაში“, 19.40 — ახალი ამბები (ქართულ და რუსულ ენებზე), 20.00 — სატელევიზიო ფილმების II ფესტივალის დასკვნითი საღამო (გადაცემა მოსკოვიდან), 22.30—თბილისის ეანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო საღამოს ტრანსლაცია თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრიდან (ჩაწერილი ვიდეომაგნიტოფონზე).

თეატრები

16 დეკემბერი

რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური—გვადი ბიგვა. მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური — ძია ბაღდასარი, ვასო აბაშიძის სახელობის მუსიკალური კომედიის — შავი ურჩხული, **მოზარდ მაყურებელთა ქართული** — ნეკის შვევრდენი (№ 4 ამონ., დილის 10 ს., № 23 ამონ. საღ 6 ს.).

კომუნისტი | თბილისი, ლენინის 14. რედაქტორის მოადგილეების — 9 93 03. 9-03 09, პ/მგ მდივნის — 9-72-80 სამდივნოსი — 9-66-10 განყოფილებებისა: პარტიული — 9-87-61 პროპაგანდის — 8-22-93, მრეწველობის — 8-20 34, სოფლის მეურნეობის — 9 52-46, საბჭოთა მშენებლობის — 8-18-70, მეცნიერების, უმაღლესი სასწავლებლებისა და სკოლების — 8-27-58 ლიტერატურისა და ხელოვნების — 9-55-01, ინფორმაციის — 8-16 90, წერილების — 9-73 24 ილუსტრაციის — 8-28-54, განცხადებების — 8-93-96.

ჩვენი მისამართი და ტელეფონები

КОМУНИСТИ ИНДЕКС 66443 ფიე 11241

საქ. კპ ცკ-ის გამომცემლობის პოლიგრაფკომბინატი, თბილისი, ლენინის ქ. № 14.

რედაქტორის მოადგილე ბ. თათარიშვილი.